

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

№ 60657 II. B. u/6

Warszawa, dn. 14. I. 1921 r.

6462/52
cc

Do

(według rozdzielnika)

Przesyła się przy niniejszym do wiadomości Sprawozdanie
tow. Pawłowicza z działalności Rady Czynu, umieszczone w "Russische
Rundschau" z dn. 15. XII. 20 r.

w. z. Szefa Oddziału II

za zgodność:

(-) Przeździecki

major Szt. Gen.

b. Libełwit

Otrzymują:

1. M. S. Wojsk Oddział II Sztabu
2. Adjutantura Generalna
3. M. S. Z. - na ręce of. łączn.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
Lp. 6462/52 dnia 20 / I 1921 r.
Wysłał

Warszawa dn. 3. I. 1921 r.

560654/II B. W/6

R-A D A C Z Y N U (Aktionarat)

B U D Ó W W S C H O D U

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Na posiedzeniu komitetu Wykonawczego Międzynarodówki komunistycznej tow. Pawłowicz zdszał sprawę z działalności Rady Czynu. Rada wydała pierwszy numer pisma pod tytułem "Ludy Wschodu". W tych dniach pismo to ukaże się w języku tureckim. W ciągu grudnia ukaże się ono w językach perskim i arabskim. Prasa turecka, perska, indyjska i cała nasza prasa poświęcają Radzie działania wiele ^uwagi. Niedawno wyszła gazeta indyjska obejmująca 8 stron poświęcona wyłącznie omawianiu pierwszego numeru pisma "Ludy Wschodu". Również gazeta turecka "Nowy Mir" poświęciła specjalny numer obejmujący 8 stron temu samemu numerowi pisma "Ludy Wschodu". Ponadto wydrukowały kilka odezw w językach arabskim, tureckim, perskim i innych, które są skierowane do ludów wschodnich.

Zgodnie z uchwałą komitetu Wykonawczego Rada działania zainicjowała w Baku w celu przygotowania pracowników na Wschodzie 6-tygodniowe kursy. Na kursach tych wygłaszane są odczyty w językach wschodnich z dziedziny ekonomii politycznej, budownictwa sowieckiego, geografii, geodezji i t.d. Przez kursy tych mamy nadzieję, że w najbliższej przyszłości uda nam się stworzyć w Baku uniwersytet wschodni, na którym studjowałiby turcy, indusi, awganistańczycy i przedstawiciele innych państw wschodnich. Organizowanie kursów, wydawanie pisma rewolucyjnego w językach wschodnich, prace przygotowawcze w celu założenia uniwersytetu na wschodzie, wszystkie te są drobne fakty, które mają jednak ogromne znaczenie i do których elementy światowe na Wschodzie odnoszą się z należąca uwaga. Podczas gdy republikańska "cywilizowana" Francja w swych kolenjach mahometanckich w Algierze, Tunisie, Marokko wszelkimi siłami dąży do hamowania ruchu oświatowego i szerzenia nauczania elementarnego, podczas gdy Anglja konstytucyjna i wolnomyślna trzyma

... miliony niewolników indyjskich w niewiedzy i ciemności. Rosja

sewiecka gładna, wyczerpana, krwią ciekającą oddaje ostatnie swe siły i środki, by ludem wschodu nieść oświaty kaganiec.

Fakt ten jest dowodem, że Rosja sowiecka nie dąży do podbicia narodów Wschodu mieczem i zakabalenia ich na wzór mezarstw imperjalistycznych, ale przeciwnie że rehi ona wszystko, co jest w jej mocy, by przyspieszyć proces zbudzenia się narodów wschodnich i depemó, im w ich rozwoju narodowym i rewelucyjnym. Nasze ceprawda słabe jeszcze usiłowania w tym kierunku są dla elementów wiadomych w Persji, Indji, i Turcji i innych państwach najlepszym dowodem tego, że Rosja sowiecka w stosunku do innych państw prowadzi politykę, która zasadniczo różni się od polityki uprawianej przez mezarstwa imperjalistyczne oraz tego, że Rosja sowiecka jest wiernym duchem państw podległych, który nie dąży do uzależnienia innych narodów, a przeciwnie do oswobodzenia ich od wyzysków wszelkiego rodzaju.

Rada działania i Prepagandy musiała poświęcić wiele uwagi walce pomiędzy obydwoma kierunkami perskiej ideologii rewelucyjnej. Wiele osób sądziło, że walkę rewelucyjną w Persji należy prowadzić wyłącznie pod dwoma hasłami: precz z rządem szachów, precz z anglikami, ale że hasło "precz z szachami" powinno być unikane. Ten program minimalny może być powodem wielkich komplikacji i rezerwowań na Wschodzie. Tow. Zinewjew miał zupełną słusność, gdy wysuwał on dla krajów wschodnich na pierwszy plan rewelucję agrarną. Rozumie się samo przez się, że program walki przeciwko szachowi i anglikom małe przemawia do serca i rezumu właścicieli perskich, gdyż po większej części są oni mieszkańcami prowincji, którzy nie wiedzą o szachu i anglikach nigdy nie widzą, ale za to dotkliwie odczuwają władzę własnych małych szachów, obszarników. Persja stoi na progu przewrotu realnego. Ceprawda właściciele po przybyciu irańskich, wojsk czerwonych do Bureli i Reszt nie chcieli zagarnąć ziem obszarniczych, jak to inni ptepenowali komuniści. Jak się teraz okazuje właściciele po prostu obawiali się, że po wyjściu wojsk czerwonych powrócą obszarnicy i surewo ukarzą tych, którzy zabrali ziemię obszarniczą, ale później przy powtórnyim zajęciu Reszt (październik 1920) właściciele entuzjastycznie witali irańskie wojska czerwone i delegaci właścicielscy witający armję czerwoną oświadczyli: "Nie będdawali

rytu obzarnikom i cały urządaj zatrzymamy dla nas". W taki sposób i w duszy zakabalonego gnębionego właścianina perskiego powoli dokony-
wuje się przewrót, który może wywołać największe skutki pod względem
socyjalnym.

Należy dodać, że jeżeli po pierwszem ukazaniu się ukraiń-
skich wojsk czerwonych w Bureli i Reszt, komuniści w Persji rzekomo
przedwcześnie zaczęli propagować ideę przewrotu rolnego, to odpe-
wiedzialność za tę rzekomo niecelną taktkę nie spada na tego
lub ewego komunistę. Pierwszemi i najbardziej czynnymi propagatorami
idei rewolucji agrarnej byli sami powstańcy, którzy powiadali
właścianom perskim: "Na co czekacie, zabierajcie ziemie panów wa-
szych. Zdrowy instykt rewolucyjny natchnął powstańców właściwą
taktkę klasową, która nie została bynajmniej wymyślona przez teo-
retyków i uczenych, jak twierdzą oportuniści i kilka zbyt trzeźwych
towarzyszy, którzy sądzą, że tylko ten rozumie i zna Wschód, kto stoi
we wszystkich kwestiach na platformie najbardziej skróconego pro-
gramu demokratycznego.

Wypadki dni ostatnich dowiodły, że stanowisko kongresu
ludów Wschodu było zupełnie słuszne, że idea rewolucji agrarnej
zupełnie dostępna jest dla wielomiljonowej rzeszy właściańskiej
wschodu. To samo będzie miało miejsce w Indjach, Turcji, Afganista-
nie i wogóle na całym Wschodzie.

"Russische Hundschau" z dn. 15. XII. 20 r.

